

VILNIAUS GEDIMINO
TECHNIKOS UNIVERSITETAS
VERSLO VADYBOS FAKULTETAS

Kompiuterinių programų teisinė apsauga

Kompiuterinių programų teisinė apsauga

- Kaip ir dauguma autorių teisių objektų, pvz. knygos, muzika ir filmai, kompiuterinė programinė įranga saugoma teisės aktų.
- Perkant programinę įrangą, netampama autorių teisių turėtoju. Perkama teisė naudoti programinę įrangą pagal tam tikrus autorių teisių turėtojo, paprastai programinės įrangos leidėjo, apribojimus. Tikslios taisyklės yra nurodytos prie įsigijamos programinės įrangos pridėtoje dokumentacijoje — licencijoje.

Kompiuterinių programų teisinė apsauga

- **Licencijų rūšys:**
 - Laisvosios licencijos
 - Nuosavybinės licencijos

Kompiuterinių programų teisinė apsauga

Laisvosios licencijos

Tokios licencijos paprastai neriboja galimybių naudotis programomis pagal paskirtį. Vartotojas turi teisę padaryti neribotą skaičių kopijų. Šios licencijos vis populiareja, kadangi jos skatina bendruomenę kartu tobulinti programas.

Kompiuterinių programų teisinė apsauga

- **Laisvų licencijų įvedami apribojimai:**
- Įpareigojimas pateikti programą kartu su licencija. Kopijuojant tokias programas ar jų dalis yra privaloma kartu pateikti jų licencijos tekstą.
- Įpareigojimas programą platinti su kodu. Toks apribojimas draudžia pateikti programą be jos išeities teksto. Tokiu būdu siekiama užtikrinti kiekvieno vartotojo teisę prireikus tobulinti programą.
- Draudimas uždaryti kodą. Programos vartotojui leidžiama tobulinti programą, tačiau ir patobulinta programa turi būti platinama pagal tą pačią licenciją.
- Įpareigojimas platinti pakeistą versiją tik tokiomis pačiomis sąlygomis, kokiomis vartotojas gavo pradinį variantą. Tai įgalina laisvą programų plitimą, įgaunant įvairių autorių patobulinimus ir išsaugant autorystę.

Kompiuterinių programų teisinė apsauga

Nuosavybinės licencijos

Tokios licencijos nustato daug griežtesnius apribojimus. Įmonė išlieka programos savininku. Vartotojas neturi teisės tobulinti tokią programą.

Kompiuterinių programų teisinė apsauga

- **Nuosavybinių licencijų įvedami apribojimai:**
 - Draudimas kopijuoti. Gali būti ribojama teisė daryti tokių programų kopijas.
 - Leidimas naudoti vienu kompiuteriu. Paprastai nuosavybines programas leidžiama naudoti tik viename kompiuteryje.
 - Leidimas naudoti tik konkrečiame kompiuteryje. Kai kurios licencijos leidžia naudoti programą tik kompiuteryje, su kuriuo ji įsigyta.
 - Laiko ribojimas. Gali būti apribotas laiko tarpas, kada leidžiama naudotis programa nustatytais sąlygomis.
 - Paleidimų skaičiaus ribojimas. Gali būti ribojamas programos paleidimų skaičius.
 - .

Kompiuterinių programų teisinė apsauga

- Dažnai klaidingai teigiama, kad visos nuosavybinės programos yra parduodamos. Savininko sprendimu jos gali būti platinamos ir nemokamai reklamos ar kitais tikslais. Licencijos numato atvejus, kada už tokias programas turi būti sumokama.
- Jei programinė įranga kopijuojama, platinama ar įdiegiama ne pagal licencijos nuostatas, t.y. apsieičiama diskais su draugais ir bendradarbiais ar pagaminamos kopijos, pažeidžiamas autorių teisių įstatymas. Net jeigu yra kažkam padedama pasidaryti nelicencijuotas kopijas, atsakomybė taikoma autorių teisės aktų nustatyta tvarka.
- Be minėtų teisinių pasekmių, nukopijuotos ar suklastotos programinės įrangos naudojimas reiškia:
 - Programinės įrangos virusų, sugadintų diskų, ar kitokių defektus turinčių kompiuterių programų plitimą;
 - Netinkamą dokumentaciją ar jos nebuvimą. Jokių garantijų;
 - Techninės pagalbos, prieinamos licencijuotos programinės įrangos naudotojams, trūkumą;
 - Programinės įrangos atnaujinimo, galimo licencijuotos programinės įrangos naudotojams, trūkumą.